

nrg מעריב

מירי רגב: "מכל האמוניה הוא פצצה מתקתקת"

יו"ר ועדת הפנים, מירי רגב, אמרה בדיון על מכלי האמוניה הסמוכים ליישובים: "יש כאן פצצה מתקתקת ורק כשיתרחש אסון נתעורר כולנו"

nrg מעריב | 23/4/2013 17:50

תגיות: מכל אמוניה, מירי רגב, באר טוביה

ועדת הפנים והגנת הסביבה, בראשות ח"כ מירי רגב, דנה היום (ג'), בנושא "הסכנות בהימצאותם של מכלי אמוניה בקרבת יישובים".

מכל האמוניה בחיפה צילום: מקס ילינסון

בפתח הדיון הביעה יו"ר הוועדה, רגב, דאגה רבה מהנושא ומכך שלמרות החלטות והמלצות של ועדות שונות, טרם נעשה שינוי ומכלי אמוניה קיימים בחיפה, קריית שמונה, באר טוביה, עכו ובמקומות מיושבים נוספים.

ח"כ רגב הדגישה כי "פיצוץ מכל אמוניה מאיים יותר מכל הפצצות שאנו מדברים עליהן מטהרן". היא הזכירה את הפיצוץ במפעל בטקס, 000, אמרה כי מדינת ישראל אינה חסינה מאסונות מסוג זה וכי יש ליישם את ההמלצות לסגירת מכל האמוניה בחיפה ופתיחת מפעל לייצור אמוניה באזור מבודד בנגב.

גב' שולי נזר, סמנכ"לית בכירה לתעשיות במשרד להגנת הסביבה, הציגה את פעילות המשרד בנושא. נזר הסבירה כי בעקבות המלצות "ועדת שפיר" משנת 2007, הוחלט כי החלופה המועדפת היא הקמת מפעל לייצור אמוניה בנגב, שיאפשר את סגירת מכל הייבוא הנוכחי במפרץ חיפה.

לדברי נזר, גילוי הגז הטבעי יסייע להקמת מפעל כזה עד שנת 2017. בשנה שעברה חלופה זו התקבלה על ידי השר להגנת הסביבה גלעד ארדן ושר התמ"ת שלום שמחון, ומאז התקבלו הצעות ממספר יזמים. משרד התמ"ת בודק את הכדאיות של הקמת המפעל.

ח"כ רגב ענתה לדברי נזר כי היא מעוניינת לקבל תשובות על ההיערכות המיידית של משרדי הממשלה במצב של אסון וכיצד ניתן להגן על האזרחים.

ח"כ דב חנין (חד"ש) העלה בפני הוועדה את העובדה כי מתקן האמוניה בחיפה פועל ללא רישיון עסק וללא היתר בנייה והוסיף כי "מסתבר שיש כללים לסוג אחד של אנשים במדינת ישראל וכללים אחרים לטייקונים". ח"כ חנין הוסיף ואמר כי "חומרים מסוכנים וריכוזי אוכלוסייה הם מפגש מסוכן".

ד"ר איזבלה קרקיס, אפידימיולוגית במשרד הבריאות, אמרה כי משרד הבריאות מעולם לא נכח בוועדות השונות וזוהי פעם ראשונה שמשרדה מוזמן לדיון מסוג זה. היא הסבירה לוועדה את הסכנות שבחשיפה לאמוניה וציינה כי מדובר אף בסכנת מוות.

פטריית העשן לאחר הפיצוץ במפעל הדשן בטקסס צילום: אי-פי

ד"ר קרקיס ציינה כי הטיפול הרפואי הנדרש הינו אשפוז מיידי וכי הצוות הרפואי יודע לטפל בפגיעה מסוג זה. אולם, מדובר במספר נפגעים פוטנציאלי גדול ומשמעותי. ח"כ רגב הביעה תרעומת על תשובת המשרד ואמרה כי לא ייתכן שמשרד הבריאות לא יהיה ערוך למקרה של אסון.

מר הרצל שפיר (רב ניצב בדימוס), ראש "וועדת שפיר" שהוקמה לאחר מלחמת לבנון השנייה לבחינת הסיכונים ממפעלים עתירי חומרים מסוכנים במפרץ חיפה, ציין בין היתר כי אחת המסקנות החשובות שהועלו וטרם יושמו, היא הצורך במיגון עילי של כל מפעל המכיל חומרים מסוכנים.

לדברי שפיר, מסקנה זו טרם יושמה במיכל האמוניה בחיפה, בגלל חוסר הסכמה עם פיקוד העורף, אשר לדבריו בוחנים את הדברים בצורה סטטיסטית גרידא.

דורון אברהמי, מנהל מינהל סביבה ופיתוח בר קיימא במשרד התמ"ת, אמר כי שלב יישום ההחלטות מתעכב במשרדו עקב קשיים בירוקרטיים והוסיף כי משרד התמ"ת אינו הרגולטור לנושאים סביבתיים מסוג זה.

הערכה: 17,000 הרוגים

דוברים שונים הציגו את המידע הנתון בידיהם לגבי תוצאות אסון אפשרי. היועץ המשפטי של עיריית חיפה, עו"ד רשף חן, אמר כי משנת 2003 עיריית חיפה מנסה להוציא את מתקן האמוניה משטחה אך הייתה, לדבריו, "בודדה במערכה".

עו"ד חן אמר כי מדובר בסכנה אמיתית וכי בתרחישים הגרועים ביותר ההשפעה של פיצוץ המכל יכולה להגיע עד כ-10 קילומטר מחיפה.

מנכ"לית עמותת צלול, גב' מאיה יעקבס, אף אמרה כי ברדיוס זה מדובר ב-17,000 הרוגים. יש לציין כי התקיימה מחלוקת בנוגע למספרים אלו וכי רמ"ח פיקוד העורף אמר כי מדובר בעשרות "על משרדי הממשלה לקדם החלטת ממשלה לפינוי המיכל והקמת המפעל בנגב כפרויקט בעדיפות לאומית", אמרה.

יעקבס הדגישה כי בניגוד לעמדות שהושמעו בעבר, אין שום אפשרות למגן את המיכל ואסור לבזבז זמן על מחלוקות שוליות. עוד היא קראה לוועדה להתכנס אחת לתקופה כדי לעקוב אחר התקדמות הטיפול בנושא.

חוסר התיאום בין המשרדים השונים והפער בין המלצות הוועדה ויישומן גרמו לתרעומת בקרב חברי הכנסת החברים בוועדה. ח"כ בועז טפורובסקי אמר: "אני המום ואני בשוק. זה לא יעלה על הדעת, אין יותר כתובת רשומה על הקיר ממה שאנו חווים בשיבה הזו".

ח"כ דוד אזולאי אמר כי הדיון מזכיר לו את הדיונים שהתקיימו בוועדה לפני אסון הכרמל. "כולם ישבו, דיברו, אמרו שיהיה אסון, והתפללנו שלא יהיה אסון, בסופו של דבר לצערי הרב היה אסון ואז קמה וועדת חקירה ורק לאחריה נמצא הכסף ונמצאו התקנים. למה צריך לחכות לאסון?".

גם ח"כ נחמן שי (העבודה) הוסיף: "אני לא רואה את התשובות פה. אני לא מבין איך אנשים הולכים בשקט כשהסכנה נשקפת בכל רגע נתון". הוא המליץ באירוניה להפנות את כל הנושא

ישירות לחברא קדישא.

הקמת תחנת כוח הפועלת על גז ליד עזה - אסון

בהמשך הדיון דיבר גם ראש עיריית קריית מלאכי לשעבר, מר משה שמעון, והתבטא בחריפות נגד תכנון עתידי לבניית תחנת כוח הפועלת על גז בבאר טוביה. לדבריו, הקמת תחנת כוח כזו בבאר טוביה, במרחק של 30 קילומטר מעזה, ובקרבה למפעלים רבים המכילים חומרים מסוכנים הינה בגדר אסון ומהווה סכנה איומה.

שמעון הוסיף ואמר כי "החלטה כזו היא בגדר החלטת גזר דין מוות לאזרחי קריית מלאכי ובאר טוביה".

לקראת סיום הדיון אמר הרצל שפיר כי במצב נתון זה, כשהחלטות טרם יושמו במלואן, המלצתו המרכזית היא יישום של "מערכת אזרחית מגיבה", קרי, תגובת האזרחים במצב של מקרה חירום ובהישמע אזעקה וכניסה מיידית לבתים.

לדבריו, לאור בדיקתם יש מספר דקות ארוכות בהם לאזרחים ניתנת הזדמנות להתגונן מפני סכנה ויש להטמיע מערכת אזרחית שכזו. כמו כן הוסיף, כי גם להבנתו, הבעיה המרכזית ביישום ההמלצות היא חוסר התיאום בין המשרדים.

לסיכום הדיון, הבהירה ח"כ רגב כי מדובר ב"פצצה מתקתקת" וכי יש לפעול בנושא ללא כל דיחוי נוסף. היא הביעה חוסר שביעות רצון מחוסר התיאום בין המשרדים השונים, והבהירה כי המשרד להגנת הסביבה הוא האחראי לנושא ולכינוס הגורמים השונים.

תחנת הגז בבאר טוביה הדמיה: יח"צ

ח"כ רגב הוסיפה כי מערכת אזרחית מגיבה הינה פתרון ראשוני טוב, אך אינו מספק, והבהירה כי היא מתכוונת לעקוב אחר הנושא מעקב צמוד ואף להקים תת-ועדה לטיפול במיכל האמוניה.

כמו כן, הורתה ח"כ רגב לשלוח מכתב למשרד הפנים שלא לקדם הליכים בעניין בניית תחנת הכוח בבאר טוביה עד שהוועדה לא תקבל החלטה בנושא.

הביטוי "הכתובת על הקיר" הפך שחוק

באוגוסט אשתקד פורסם במעריב **תחקיר נרחב**, שאף **זכה לאחרונה בפרס פראט** לעיתונאות, בו התגלה כי מכל האמוניה פועל אף שאין לו רישיון עסק או היתר בנייה, ומעולם לא נערכה בו בדיקה יסודית (אף שהתקן הבינלאומי מחייב לבצע בדיקה כזאת אחת לעשור).

מחלוקת בין פיקוד העורף למשרד להגנת הסביבה הותירה אותו ללא מיגון מספק, והוא אינו מוגן מירי טילים, מתקפות טרור, אסונות תעשייתיים או רעידות אדמה.

המכל נמצא על שבר יגור, אזור רגיש מאוד מבחינה גיאולוגית. הדעות חלוקות בנוגע לנזק שעלול להיגרם אם הגז הרעיל ידלוף ממנו, אבל גם לפי ההערכות הזהירות, מדובר במאות ואף אלפי הרוגים.

גם בטקסט התריעו מומחים על סכנות ובעיות. בישראל מצוי כל המידע האפשרי שיכול למנוע אסון כבר מאז שנות ה-90, כך שאפילו הביטוי "הכתובת על הקיר" הפך שחוק מרוב שימוש.

<<< "מכל האמוניה בחיפה גדול פי כמה מאות מזה שהתפוצץ בטקסט"

<<< בדיקה: העתקת מיכל האמוניה נכונה גם כלכלית
היכנסו לעמוד הפייסבוק החדש של מעריב בואו להמשיך לדבר על זה בפורום אקטואליה -

באיזו מידה תורם תוכן הכתבה לדמוקרטיה?

לא תורם כלל

5 4 3 2 1

תורם רבות

תפוז אנשים

רוצה לקבל את כל המבזקים של nrg מעריב לסלולרי שלך? לחץ כאן